

Vlada Crne Gore
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava

Regionalni seminar za promociju Konvencije Savjeta Evrope o sprječavanju i borbi protiv nasilja nad ženama i nasilja u porodici
Sarajevo, 24-25. oktobar 2011

Blanka Radošević-Marović
Pomoćnica ministra za ljudska prava

- Crna Gora je 11. maja 2011 godine potpisala Konvenciju SE o sprječavanju i suzbijanju nasilja nad ženama i nasilja u porodici
- Postupak ratifikacije započet je prosljeđivanjem informacije od strane MVPEI nadležnom ministarstvu za primjenu odredbi Zakona o zaštiti od nasilja u porodici i Strategije o zaštiti od nasilja u porodici

- Crna Gora je 27. jula 2010 godine usvojila Zakon o zaštiti od nasilja u porodici (Sl. List 46/10)
- Saglasno Zakonu o zaštiti od nasilja u porodici, međusektorska radna grupa je pripremila Strategiju za zaštitu od nasilja u porodici
- Vlada Crne Gore je u julu mjesecu 2011 godine usvojila Strategija o zaštiti od nasilja u porodici
- Krivični zakonik članom 220 reguliše krivično djelo nasilja u porodici ili porodičnoj zajednici

- Zakon o zaštiti od nasilja u porodici, propisuje povećanu zaštitu žrtve i to na taj način što je propisao:
- besplatnu pravnu pomoć,
- socijalnu zaštitu,
- povjerljivost postupanja,
- hitnost intervencije,
- obavezu izrade plana pomoći žrtvama od strane centra za socijalni rad.
- Propisana je i obaveza prijavljivanja nasilja od strane državnih organa, drugih organa, zdravstvene, obrazovne i druge ustanove, kao i niz zaštitnih mjera, napr. udaljenje, zabrana prilaska, obavezan psihosocijalni tretman i sl. Zakon je predvidio obavezu dostavljanja podataka o izvršenom i prijavljenom nasilju, te svim preduzetim mjerama Ministarstvu za ljudska i manjinska prava, koja je razvrstana po polu, ali i obavezu izrade Strategije.

- Od početka primjene ovog Zakona, zanimljivo je pratiti statistiku rada sudova koja je sljedeća:
- **Broj sprovedenih istraga u Osnovnim sudovima:**
- 2007. - 85
- 2008. - 86
- 2009. - 113
- 2010. - 83
- **ukupno: 367 istraga**

- Paralelno sa gornjim podacima, podaci o presudama su: sljedeći: **Broj osuđujućih presuda u Osnovnim sudovima:**
- **2007. - 152**
- **2008. - 215**
- **2009. - 225**
- **2010. - 185**
- **ukupno: 777**

- Krivični zakonik je propisao niz djela koja čine nasilje u porodici, a djela protiv polne slobode su takođe dio ovog zakona.
- Važno je napomenuti i da je pred Višim sudom u Podgorici vođen 1 krivični postupak za krivično djelo nasilje u porodici ili porodičnoj zajednici iz čl.220/4-1-3, kvalifikovan oblik, protiv 2 lica. Oba lica osuđena na kazne zatvora u trajanju od po 8 godina. Predmet je pravosnažan 02.02.2009. god.
- Broj ubijenih žena od strane supružnika, partnera ili bivših supružnika po predmetima, vrsta i visina izrečene kazne:
- Pred Višim sudom u Podgorici vođeni su postupci za ubistva 6 žena.
- Za 4 lica su izrečene osuđujuće presude na kazne zatvora od 10-20 godina, koje su postale pravosnažne, a u jednom slučaju je postupak obustavljen zbog smrti okrivljenog, dok je u jednom slučaju izrečena mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi
- U protekle tri godine pred Višim sudom u Bijelom Polju vođeni su postupci za ubistva 2 supruge. Postupci su završeni osuđujućom presudom (9- 20 godina zatvora, s tim što je druga presuda ukinuta rješenjem Apelacionog suda, pa je postupak još u toku)

- Za 4 lica su izrečene osuđujuće presude na kazne zatvora od 10-20 godina, koje su postale pravosnažne, a u jednom slučaju je postupak obustavljen zbog smrti okrivljenog, dok je u jednom slučaju izrečena mjera bezbjednosti obavezno psihijatrijsko liječenje i čuvanje u zdravstvenoj ustanovi
- U protekle tri godine pred Višim sudom u Bijelom Polju vođeni su postupci za ubistva 2 supruge. Postupci su završeni osuđujućom presudom (9- 20 godina zatvora, s tim što je druga presuda ukinuta rješenjem Apelacionog suda, pa je postupak još u toku)

- Od početka primjene Zakona o zaštiti od nasilja u porodici, dakle, septembra 2010. pa zaključno sa 27.septembrom 2011. g. ukupno je primljeno 282 zahtjeva za pokretanje prekršajnog postupka iz oblasti nasilja u porodici . Od toga je riješeno 178 predmeta, a nije riješeno 104 predmeta. Riješeni predmeti su okončani na sljedeći način:
 - **63 – novčane kazne** (uz 10 izrečenih novčanih kazni izrečene su i Zaštitne mjere i to:
 - - 4 zabrane uznemiravanja i uhođenja,
 - - 1 obavezno psihijatrijsko liječenje,
 - - 1 obavezno psihijatrijsko liječenje otvorenog tipa,
 - - 2 zabrana približavanja i uznemiravanja,
 - - 2 udaljavanje iz stana;
 - **52 – obustave,**

- **11 – zatvor**, a uz uz 5 kazni zatvora, izrečene su i Zaštitne mjere i to:
 - 2 udaljavanja iz stana,
 - 2 zabranae uznemiravanja i uhođenja,
 - 1 zabrana približavanja i uznemiravanja;

- **8 – opomena;**

- **3 – ustupa;**

- **5 – uslovnih osuda**
 - - 3x20 dana zatvora na 5 mjeseci uslovno,
 - - 30 dana zatvora na 5 mjeseci uslovno,
 - - 10 dana zatvora na 3 mjeseca uslovno;

- **1 – obavezan psihosocijalni tretman.**

- Što se tiče Strategije zaštite od nasilja u porodici osim zakonom propisane obaveze, njenim usvajanjem u julu 2011. g., Vlada Crne Gore je pokazala svoju odlučnost da unaprijedi zaštitu od nasilja u porodici kroz pružanje podrške svim institucionalnim i vaninstitucionalnim subjektima koji učestvuju u prevenciji i sprječavanju nasilja u porodici.
- Strategija posebno promoviše primjenu međunarodnih normi kojima se štite ljudska prava, promoviše ravnopravnost polova i zabranjuje svaki vid nasilja uključujući i nasilje u porodici.

- Poštujući međunarodne norme iz ove oblasti, Strategijom je predviđeno:
- usklađivanje preventivnog djelovanja svih subjekata u društvu (porodica, obrazovno-vaspitnih ustanova, zdravstvenih i socijalnih ustanova, pravosudnih oragana, policije, nevladinog sektora i dr.) u cilju sprječavanja nasilja u porodici,
- primjena međunarodnih standarda u domaćem zakonodavstvu, saglasno ustavnoj obavezi da su potvrđeni i objavljeni međunarodni ugovori i opšteprihvaćena pravila međunarodnog prava sastavni dio unutrašnjeg pravnog poretka, da imaju primat nad domaćim zakonodavstvom i neposredno se primjenjuju kada odnose uređuju drugačije od unutrašnjeg zakonodavstva.
- podizanje svijesti javnosti o problemima nasilja u porodici,
- kontinuirane edukacije svih subjekata koji učestvuju u procesu sprječavanja nasilja u porodici,
- uspostavljanje jedinstvene statističke baze podataka o žrtvama nasilja kao i o nasilnim osobama,
- Prepoznavanje i uvođenje potrebnih servisa koji rade na prevenciji nasilja u porodici, te pružaju pomoć žrtvi nasilja, ali i nasilnoj osobi.

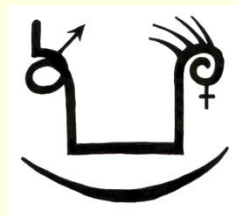
Ministarstvo za ljudska i manjinska prava Crne Gore

- podizanje svijesti javnosti o problemima nasilja u porodici,
- kontinuirane edukacije svih subjekata koji učestvuju u procesu sprječavanja nasilja u porodici,
- uspostavljanje jedinstvene statističke baze podataka o žrtvama nasilja kao i o nasilnim osobama,
- Prepoznavanje i uvođenje potrebnih servisa koji rade na prevenciji nasilja u porodici, te pružaju pomoć žrtvi nasilja, ali i nasilnoj osobi.

- Da bi se realizovale obaveze preuzete Strategijom, u okviru Programa za rodnu ravnopravnost IPA 2010 koji Ministarstvo za ljudska i manjinska prava - Odjeljenje za rodnu ravnopravnost implementira zajedno sa UNDP u Crnoj Gori, u segmentu koji se odnosi na borbu protiv nasilja nad ženama organizovna je 20-30 septembra ove godine, radionica na kojoj se raspravljalo o nacrtu Protokola o postupanju u slučajevima porodičnog nasilja.
- Cilj radionice je bio da sve institucije koje su uključene u implementaciju zakonskog i strateškog okvira za borbu protiv porodičnog nasilja zajednički razmotre sve praktične aspekte njegove primjene i definišu najefektivnije modele međusobne saradnje.

- Nakon trodnevnog rada i konkretnih primjedbi, dopuna i sugestija učesnika i učesnica, konsultantkinja koju je angažovao UNDP, dostavila je usaglašeni tekst Nacrta Protokola na dalju proceduru.
- Cilj radionice je bio da sve institucije koje su uključene u implementaciju zakonskog i strateškog okvira za borbu protiv porodičnog nasilja zajednički razmotre sve praktične aspekte njegove primjene i definišu najefektivnije modele međusobne saradnje.

- Zakonska infrastruktura kojom se koji reguliše oblast nasilja u porodici u Crnoj Gori je:
- Porodični zakon („Službeni list RCG“br. 01/07)
- Zakon o zaštiti od nasilja u porodici („Službeni list CG“br. 46/10)
- Krivični zakonik („Službeni list RCG“br. 70/03, 13/04, 47/06, „Službeni list CG“br. 40/08, 25/10)
- Zakon o krivičnom postupku („Službeni list CG“br. 57/09, 49/10)
- Zakon o prekršajima („Službeni list CG“ br. 01/11)
- Zakonom o javnom redu i miru („Službeni list RCG“ 41/94)
- Zakon o rodnoj ravnopravnosti („Službeni list“ RCG 46/07)
- Zakon o socijalnoj i dječjoj zaštiti („Službeni list“ RCG 78/05)

HVALA NA PAŽNJI!

Blanka Radošević Marović

Pomoćnica ministra za ljudska prava

E-mail: blanka.marovicr@mmp.gov.me